

Μεγάλη Πέμπτη: Τὸ Ὑπερῶν (Gillet Lev Fr. (1893- 1980))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ἡ Μεγάλη Πέμπτη μᾶς εἰσάγει στὸ Πασχάλιο μυστήριον, καὶ συγκεκριμένα στὸ πρῶτο μέρος του.

Στὴ Θεία Λειτουργία διαβάζουμε τὸ ἀποστολικὸ ἀναγνώσμα ἀπὸ τὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολή, στὴν ὁποία ὁ ἀποστολὸς Παῦλος περιγράφει τὴν παράδοση τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας: «Ἀδελφοί, ἐγὼ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῇ νυκτί, ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον...».

Τὸ εὐαγγελικὸ ἀναγνώσμα ἀποτελεῖ παράθεση πολλῶν κειμένων μὲ θέματα τὸ Συμβούλιο τῶν Ἀρχιερέων, τὸ μύρο τῆς Βηθανίας, τὴν προετοιμασία τοῦ Πάσχα, τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν μαθητῶν, τὴν παράδοση τοῦ Μυστηρίου τῆς Εὐχαριστίας, τὴν ἀγωνία στὴ Γεθημανή, τὸ προδοτικὸ φιλὶ τοῦ Ἰούδα, τὴ σύλληψη τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ἀνακριση στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέως, τὴν ἄρνηση τοῦ Πέτρου καὶ τέλος τὴν παράδοση τοῦ Κυρίου στὸν Ρωμαῖο διοικητῆ.

Ἐνταῦθα ἔδῳ μία φράση καίριας σημασίας πάνω στὴν ὁποία ἀξίζει νὰ στοχαστοῦμε: Εἶναι τὸ «γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ», ὅταν ὁ Ἰησοῦς αἰσθάνεται τὴν ἀνθρώπινη φύση Του νὰ κλονίζεται καὶ ὁ ἰδρώτας του γίνεται «ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος», ὅταν ὅλες οἱ ὀδύνες τοῦ Πάθους ἀνακεφαλαιώνονται ἐνώπιόν Του («τὸ ποτήριον»). Δέν πρόκειται μόνο γιὰ τὰ σωματικὰ μαρτύρια καὶ τὸν θάνατο, ἀν καί, ἐξαιτίας τῆς ἄπειρης εὐαισθησίας καὶ τῆς τελειότητας τῆς ἀνθρώπινης φύσης Του, καὶ ἡ φυσικὴ ταλαιπωρία ἦταν ἀσύγκριτα πιὸ ὀδυνηρὴ ἀπὸ αὐτὴ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Πρόκειται κυρίως γιὰ τὴ μύχια, ἀπερίγραπτα ἐπώδυνη ἐπαφὴ μὲ ὅλες τὶς ἁμαρτίες

τοῦ κόσμου. Εἰσβάλλουν μέσα Του σάν μιά φρικτὴ λέπρα, σάν μιά σήψη ποὺ Τὸν διαβρώνει καὶ Τὸν καίει – χωρὶς σὲ καμία περίπτωση νὰ Τὸν σπιλώνει. Ἡ φιλαυτία μας, ἡ ἀπιστία μας, ἡ ἀκαθαρσία μας, ἡ σκληρότητά μας, τὸ μίσος καὶ ἡ προδοσία, ὁ ὕπνος καὶ -σὲ λίγο- ἡ ἐγκατάλειψη τῶν ἴδιων τῶν φίλων Του, ὅλα εἶναι ἐκεῖ, μπροστά Του, εἶναι γι' Αὐτόν. Κατὰ μιά ἔννοια βρίσκονται μέσα Του, στὴ θέση τῆς ἄφατης εἰρήνης στὴν ὁποία διατηροῦνταν. Χωρὶς ἀμφιβολία τίποτε δὲν ἀλλοιώνει τὴ μακάρια θεὰ καὶ ὑποστατικὴ ἔνωση μὲ τὸν Πατέρα, τὰ ὁποία ἀπολαμβάνει ἡ θεία φύση Του. Ἡ ἀνθρώπινη φύση ὅμως γεύεται μὲ ἀπειρη ἔνταση τὴν ἐπαφὴ μὲ τὴν ἀμαρτία καὶ τὴν ἐνοχί. Ὁ Ἰησοῦς δὲν εἶναι ἔνοχος, ἀλλὰ βιώνει ὅλη τὴν ἐνοχί τοῦ κόσμου. Καὶ ἐπειδὴ βιώνει τὴν ἐνοχί, πρέπει νὰ βιώσει καὶ τὴν ἐμπειρία τοῦ χωρισμοῦ ἀπὸ τὸν Πατέρα. Ἡ ἀπολυτὴ ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ δὲν ἀνέχεται κανένα ρύπο. Κάθε ἀμαρτία ἀπορρίπτεται ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀγιότητα στὸ σκότος τὸ ἐξώτερον καί, δεδομένου ὅτι ὁ Ἰησοῦς πῆρε ἐπάνω Τοῦ ὅλο τὸν ὄγκο τῆς ἀμαρτίας, γνωρίζει καὶ ὁ ἴδιος τὸν ὠκεανὸ τοῦ σκότους. Ὁ Υἱός, ἡ Εἰκόνα καὶ ὁ Λόγος τοῦ Πατρός, νιώθει γιὰ μιά καὶ μοναδικὴ φορὰ τὴν ἀνθρώπινη φύση Του νὰ γίνεται ξένη πρὸς τὸν Πατέρα, ἀντιθετὴ πρὸς τὸν Πατέρα, στὸ μέτρο ποὺ ταυτίζεται μὲ τοὺς ἀμαρτωλοὺς. Ὑπάρχει ἐδῶ ἓνα ξερίζωμα πολὺ πιο ὀδυνηρὸ καὶ ἀπὸ τὸν θάνατο. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν ἀγωνία, καθένας μας ἔχει τὸ μερίδιό του...

Ἡ ἀκολουθία τῶν Δώδεκα Εὐαγγελίων, ποὺ θεωρεῖται χαρακτηριστικὴ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, ἀνήκει στὴν πραγματικότητα στὴ Μεγάλὴ Παρασκευή. Θὰ μιλήσουμε λοιπὸν γι' αὐτὴ στὸ ἐπόμενο κεφάλαιο.

Πρὶν ὅμως δοῦμε τί συμβαίνει μέσα στὸ Ὑπερῶ τῆς Ἱερουσαλήμ, ἅς ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ δωμάτιο. Ὁ Κύριος στέλνει μήνυμα στὸν ἰδιοκτήτη τοῦ δωματίου: «Πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Μαθητῶν μου». Εἶναι μιὰ φράση ποὺ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν καθένα μας. Κάθε Πάσχα ὁ Ἰησοῦς ἐπιθυμεῖ ἰδιαιτέρως νὰ ἔρθει μέσα μας καὶ νὰ γιορτάσει πνευματικὰ τὸ Πάσχα στὴ δικὴ μας ψυχὴ. Ἀκόμη καὶ πέρα ἀπὸ τὴν Πασχαλινὴ περίοδο, κάθε φορὰ ποὺ ὁ Κύριος Ἰησοῦς κόβει καὶ μοιράζει στὴν τράπεζα Τοῦ τὸν Ἄρτο, ποὺ εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ Σώματός Του, καὶ προσφέρει τὸν Οἶνο, ποὺ εἶναι ἡ κοινωνία τοῦ Αἵματός Του, τελεῖ τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο στὸ δικὸ μας ἐσωτερικὸ Ὑπερῶ.

Ἄς προσθέσουμε ἐδῶ ὅτι κάθε ψυχὴ ἔχει, κατὰ κάποιον τρόπο, τὰ δικά της μυστικὰ δωμάτια, ὅπου μαζεύονται ἡ σκόνη καὶ τὰ σκουπίδια, δωμάτια ποὺ προτιμοῦμε νὰ μὴν ἀνοίγουμε σὲ κανέναν. Ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος νὰ θεωροῦμε τὴ Θεία Εὐχαριστία μιὰ «ἐπίσκεψη φιλοφρόνησης» ἔκ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὅποτε φροντίζουμε νὰ Τὸν δεχθοῦμε «στὸ σαλόνι», ἐνῶ ἀντιθέτως τὰ ὑπόγεια τῆς ψυχῆς καὶ οἱ ἀποθῆκες της εἶναι ὁ χῶρος ὅπου θὰ πρέπει νὰ Τὸν ὀδηγήσουμε.

Καὶ κάτι ἀκόμη. Πέρα ἀπὸ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, πέρα ἀπὸ τὴν ὁρατὴ Εὐχαριστία,

ἔχουμε κάθε μέρα καὶ κάθε στιγμή τὴ δυνατότητα νὰ τελοῦμε στὸ μυστικὸ Ὑπερῶ τῆς ψυχῆς μας ἓνα Πάσχα ἀόρατο καὶ σιωπηρό. Μποροῦμε, κάθε φορὰ πού θὰ τὸ θελήσουμε, νὰ δεχθοῦμε μέσα μας τὸν Κύριο καὶ νὰ Τοῦ ἐπιτρέψουμε νὰ γίνει, ἐν πνεύματι, ἡ τροφή μας. Καὶ γι' αὐτὸν τὸν ἐσωτερικὸ καὶ πνευματικὸ Μυστικὸ Δεῖπνο ὁ Ἰησοῦς λέει: «Πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα...». Πού εἶναι ὅμως τὸ δωμάτιο πού θὰ Τὸν ὑποδεχθοῦμε; Εἶναι ὅλα ἕτοιμα; Κανένα δωμάτιο τῆς ψυχῆς μου δὲν εἶναι ἀληθινὰ καθαρὸ καὶ διακοσμημένο για μιὰ τέτοια ἐπίσκεψη. Ἐξάλλου δὲν θὰ ἔφτανε νὰ προετοιμάσω μιὰ γωνιὰ μόνο τῆς ψυχῆς μου, στριμώχνοντας τὴν ἀκαταστασία πού ὑπάρχει στὰ ἄλλα μέρη τοῦ ἑαυτοῦ μου. Πρέπει νὰ πλυθεῖ καὶ νὰ καθαριστεῖ ὀλοκληρῆ ἡ ψυχὴ. Δὲν ἔχω τὸ κουράγιο νὰ τὸ κάνω. Ε, λοιπόν, Κύριε, ἔλα ἐσὺ μέσα μου νὰ ἐτοιμάσεις ἓνα Ὑπερῶ. Μεῖνε μαζί μου καὶ πέρα ἀπὸ τὸν χρόνο μιᾶς παροδικῆς ἐπίσκεψης. Γίνε ὁ μόνιμος οἰκοδεσπότης τῆς ψυχῆς μου, ὁ κύριός της. Νὰ τὰ κλειδιὰ πού ἀνοίγουν ὅλες τὶς πόρτες· τώρα ἐγὼ εἶμαι φιλοξενούμενος στὸ δικό Σου σπίτι.

Κι ἂν θέλεις νὰ ἔρθεις στὸν οἶκο μου, Κύριε, μαζί μὲ τοὺς μαθητές Σου, αὐτὸ σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ σὲ δεχτῶ μέσα μου κατὰ τρόπο «καθολικό». Δὲν μπορῶ νὰ σὲ χωρίσω ἀπὸ τὸ μυστικὸ Σου Σῶμα. Δεχόμενος Ἐσένα, δέχομαι πνευματικὰ ὅλη τὴν κοινότητα τῶν μαθητῶν Σου, ὅλη τὴν Ἐκκλησία. Ἡ ψυχὴ μου πρέπει νὰ ἀνοίξει ἐν ἀγάπῃ καὶ νὰ ἐνωθεῖ μὲ ὅλους ἐκείνους πού πιστεύουν σ' Ἐσένα, ὅσους Σὲ ἀγαποῦν, ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι Σὲ ἐπικαλοῦνται. Καὶ μακάρι νὰ γίνω ἓνα μὲ ὅλους αὐτούς, μὲ ὅσους ζοῦν «ἐν Σοί», μὲ ὅσους ἔχουν κοιμηθεῖ «ἐν Σοί», μαζί μὲ τὴν ὑπερευλογημένη Μητέρα Σου, τοὺς ἀποστόλους, τοὺς μάρτυρες, τοὺς ἀγίους τοῦ χθές, τοῦ σήμερα καὶ τοῦ αὔριο. Ἔλα μέσα μου, Κύριε, «μετὰ τῶν Μαθητῶν Σου».

Πλησιάζεις νὰ μοῦ πλύνεις τὰ πόδια, Κύριε. Δὲν μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ διαμαρτυρηθῶ ἐναντία στὴν περίσσια τῆς ταπείνωσής Σου, πού Σὲ κάνει νὰ γονατίζεις μπροστά μου καὶ νὰ μὲ πλένεις. Μοῦ λές ὅτι, ἂν δὲν μοῦ πλύνεις τὰ πόδια, δὲν ἔχω μέρος κοντὰ Σου... Ὁ Ἰησοῦς μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, δύο πράγματα ὑπονοεῖ: πρῶτον, ὅτι πρέπει νὰ ἀφήνουμε νὰ μᾶς καθαρίζει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας, ἀπὸ τὴ σκὴν τοῦ δρόμου ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς μεγάλους λεκέδες: «Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν!», ὅπως εἶπε καὶ ὁ Πέτρος. Καὶ δεύτερον, ὅτι το νὰ ἔχουμε μέρος κοντὰ Του σημαίνει νὰ μετέχουμε στὴ δικὴ Του ταπείνωσι καὶ στὸ δικὸ Του σκύψιμο, ὅταν πλένει τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων. Ἀνήκω στοὺς φίλους Του, λοιπόν, ἂν Τὸν ἀφήνω νὰ μοῦ πλένει τὰ πόδια καὶ ἂν πλένω ἐγὼ τὰ πόδια τῶν ἄλλων κατὰ τὸ παραδειγμα Του: «Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας».

Τί σημαίνει πλένω τὰ πόδια τῶν ἀδελφῶν μου; Πρὶν χύσω τὸ νερὸ στὰ πόδιά τους,

πρέπει πρώτα να πάρω τη μόνη στάση που το επιτρέπει, τη στάση της απόλυτης ταπείνωσης: Πρέπει να κατεβώ στο επίπεδό τους και να γονατίσω μπροστά τους. Μὲ λίγα λόγια πρέπει να σκύψω. Τὸ σημεῖο αὐτὸ ἔχει μεγάλη ἀξία για ὀλοκληρη τὴν πνευματικὴ μας ζωὴ: μποροῦμε νὰ πορευθοῦμε πρὸς τὸν Θεό, εἴτε μέσα ἀπὸ στιγμὲς ἀνατασης, εἴτε μέσα ἀπὸ τὸ σκύψιμο στὶς ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν μας, εἴτε ἀνεβαίνοντας, εἴτε κατεβαίνοντας. Κάποιες ὥρες, δὲν ἔχουμε καθόλου φτερά, ἢ ξηρότητα μᾶς πλημμυρίζει, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνυψωθοῦμε πρὸς τὸν Θεό. Τότε, ὅταν δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πιο πάνω ἀπὸ μας, ὅταν ἴσως δὲν μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πια οὔτε μέσα μας, μποροῦμε νὰ Τὸν βροῦμε πιο χαμηλά. Μποροῦμε νὰ σκύψουμε σὲ μια ἁμαρτία ἐνδὸς ἀδελφοῦ μας, ἄς μὴν ποῦμε χειρότερη ἀπὸ τὶς δικὲς μας (ἀφού, ὅταν τὰ μάτια μας εἶναι καθαρὰ, θὰ ξερούμε ὅτι οἱ δικὲς μας ἁμαρτίες ἔχουν ἤδη φθάσει στὸν πάτο), ἀλλὰ φαινομενικὰ πιο «κραυγαλέα», πιο ὀρατὴ. Ἄς σκύψουμε πάνω ἀπὸ ἕνα φυσικὸ πόνο ἐνδὸς ἀδελφοῦ μας καί, βοηθώντας αὐτόν, θὰ βροῦμε τὸν Θεό, τὴν ὥρα ἀκριβῶς που σκύβουμε.

Πλένω τὰ πόδια τῶν ἀνθρώπων σημαίνει φέρνω δροσιὰ καὶ ἀνακούφιση σὲ ὅποιον ὑποφέρει. Σημαίνει ὅμως ἐπίσης ὅτι προσπαθῶ νὰ ἐλευθερώσω τὸν ἁμαρτωλὸ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία του. Ἡ μέθοδος τοῦ «πλυσίματος τῶν ποδιῶν», ὅταν ἐφαρμόζεται σὲ ἕναν ἁμαρτωλὸ, εἶναι πολὺ ξεχωριστὴ καὶ πολὺ λεπτὴ. Δὲν τίθεται θέμα παρατηρήσεων ἢ διδασκαλίας. Ὁ τόνος τῆς ἀνωτερότητας (νόμιμος κάποιες φορὲς) δὲν ἔχει θέση ἐδῶ. Πρέπει νὰ παρουμε ὡς πρὸς αὐτόν στάση ταπεινοῦ ὑπηρέτη. Πρέπει αὐτὴ ἢ ταπείνωση κι αὐτὴ ἢ φιλανθρωπία νὰ ἀσκήσουν στὸν ἁμαρτωλὸ τέτοια πίεση, ὥστε νὰ τὸν σπρώξουν, χωρὶς ἀντίλογο, ἔξω ἀπὸ τὴν ἁμαρτία του. Νὰ ἢ βαθιὰ καὶ δύσκολη προοπτικὴ τῆς νίψεως τῶν ποδιῶν...

Τὸ κεντρικὸ θέμα τοῦ Ὑπερώου βρίσκεται στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς, πραγματικὰ παρῶν ταυτοχρόνως ὡς μερίζων καὶ μεριζόμενος, μᾶς προσφέρεται διὰ τῆς Εὐχαριστίας. Τὸ ὅτι δεχόμαστε μὲ τὸ Μυστήριον τὸν Ἄρτο τῆς Ζωῆς, τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Σωτῆρος, τὸ γνωρίζουμε ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ που πλησιάζουμε τὴν Ἁγία Τράπεζα· αὐτὸ δὲν χρειάζεται νὰ τὸ ἀναπτύξουμε ἐδῶ. Θὰ προσπαθήσουμε ὅμως νὰ ἀναδείξουμε μερικὲς ἄλλες πτυχὲς τῆς Εὐχαριστίας που δὲν μᾶς εἶναι ἴσως τόσο οἰκεῖες.

Ἡ Εὐχαριστία, πρὶν νὰ γίνῃ παρουσία τοῦ Χριστοῦ μέσα μας, εἶναι καταρχᾶς ἡ θυσία τοῦ Χριστοῦ γιὰ μᾶς. Μὲ ἀφορμὴ τοῦτο τὸν ἑορτασμὸ τῆς Μεγάλης Πέμπτης, ἔχει ἰδιαίτερη ἀξία νὰ θυμηθοῦμε τὸν σύνδεσμο που θέλησε νὰ ἐγκαταστήσει ὁ Κύριος μας ἀνάμεσα στὸ Δεῖπνο στὸ Ὑπερῶο καὶ στὸ Ἰουδαϊκὸ Πάσχα, καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ Δεῖπνο καὶ στὸ Πάθος. Κάθε Εὐχαριστία εἶναι κι ἕνα θυσιαστικὸ Δεῖπνο. Κάθε φορὰ που κοινωνοῦμε τὰ Ἄχραντα Μυστήρια, κοινωνοῦμε τὸ Πάθος Του, παίρνουμε μέρος στὴ θυσία Του. Θὰ πρέπει νὰ καθαρίζουμε καὶ νὰ

προσφέρουμε τὸ δικὸ μας προσωπο, τὶς ἐγωιστικὲς ἐπιθυμίες μας, τὸ θέλημά μας, θὰ πρέπει νὰ βυθίζουμε στὴ δικὴ μας καρδιὰ τὸ κοφτερὸ μαχαίρι τοῦ θύτη. Κάθε κοινωνία μας εἶναι μιά πνευματικὴ θυσία.

Ἐπὶ ἄρχῃ ἀκόμη ἢ αἰώνια καὶ οὐράνια Εὐχαριστία μὲ τὴν ὁποία μας ἐνώνει κάθε ἐπίγεια Εὐχαριστία μας.

Μία ἄλλη πτυχὴ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου εἶναι ὅτι οἱ χριστιανοὶ δὲν συνειδητοποιοῦν - ἴσως ἀρκετὰ- ὅτι ἡ πλήρης κοινωνία τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι μόνον ἡ κοινωνία τῆς κεφαλῆς ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν μελῶν τοῦ μυστικοῦ Σώματος. Ἡ Εὐχαριστία, ὡς συσσωμάτωση μὲ τὸ προσωπο τοῦ Ἰησοῦ, ἀποτελεῖ καὶ συσσωμάτωση μὲ τὴν Ἐκκλησία, μὲ ὅλους τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὶς ἀδελφές μας.

Τέλος, θὰ πρέπει νὰ θυμηθοῦμε ὅσα εἶπαμε στὴν ἀρχὴ γιὰ τὸ Ὑπερῶο τῆς ψυχῆς μας. Πέρα ἀπὸ τὸ ὄρατὸ Πάσχα, πέρα ἀπὸ τὴ μυστηριακὴ θυσία καὶ κοινωνία, ὑπάρχει ἓνα ἀόρατο Πάσχα, μιά θυσία καὶ μια κοινωνία καθαρὰ πνευματικὲς πὺ μποροῦμε πάντα νὰ προσφέρουμε καὶ νὰ δεχόμαστε μέσα στὸ ἱερὸ τῆς ψυχῆς μας. Αὐτὴ ἡ ἐσωτερικὴ Εὐχαριστία, τῆς ὁποίας εἴμαστε ταυτόχρονα οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ ἀποδέκτες, μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδώσει σπουδαίους καρπούς. Μποροῦμε, ἐν πνεύματι, νὰ τρεφόμεστε μὲ τὸν Ζωντανὸ Ἄρτο, πὺ κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανό... Κάθε στιγμή ὁ Ἰησοῦς, ὁ αἰώνιος Ἀρχιερεὺς, μᾶς λέει ὅ,τι καὶ οἱ λειτουργοὶ στὶς ἐπιγεῖες λειτουργίες: «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε».

Ἡ Μεγάλῃ Πέμπτῃ μᾶς ὁδηγεῖ ἐπίσης νὰ στοχαστοῦμε τὴν προδοσία τοῦ Ἰούδα. Ἡ προδοσία εἶχε ἤδη συντελεστεῖ, ὅταν ὁ Ἰούδας συνεννοήθηκε μὲ τοὺς Ἰουδαίους νὰ τοὺς παραδώσει τὸν Διδάσκαλό του. Ἐπρεπε ὅμως νὰ ἐκδηλωθεῖ μὲ μια ἰδιαίτερα ὀδυνηρὴ χειρονομία μέσα στὸ Ὑπερῶο, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τελευταίου Δείπνου.

«Ἀμήν, ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει μέ... ἐκεῖνος ἐστὶν ὃ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω, καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. Καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς...». Ὁ Ἰούδας, φέροντας τὴν προδοσία μέσα στὴν καρδιὰ του, ἀποδέχεται τὸ ψωμί πὺ τοῦ προσφέρει ὁ Ἰησοῦς, κι ἐμεῖς βρίσκουμε τὴν πράξη του ἀποκρουστικὴ. Βεβήλωσε τὸ τραπέζι τοῦ Κυρίου του. Ἐμεῖς ὅμως πόσες φορές πήραμε μέρος στὸ τραπέζι Του, χωρὶς νὰ καθαρίσουμε τὴν καρδιὰ μας ὅσο θὰ ἔπρεπε; Πόσες φορές, ἀφοῦ πήραμε μέρος στὸ Δείπνο τοῦ Κυρίου, πέσαμε ἐκούσια στὴν ἀμαρτία; Ὁ Ἰούδας προδωσε τὸν Κύριο μιά φορά, θὰ λέγαμε «χοντρικά». Ἐμεῖς τὸν προδίδουμε συνεχῶς στὶς λεπτομέρειες. Αὐτὴ ὅμως δὲν εἶναι μικρότερῃ προδοσία.

Ὁ Ἰησοῦς λέει στὸν Ἰούδα: «Ὅ,τι εἶναι νὰ κάνεις, κάνε τὸ γρήγορα». Ὁ Ἰούδας βγήκε γιὰ νὰ ὀλοκληρώσει τὸ μοιραῖο ἔργο του: «Ἦν δὲ νύξ», ἦταν ἡ ὥρα τοῦ

σκότους έξω ἀπὸ τὸ Ὑπερῶν καὶ μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ προδότη. Αὐτὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, ποὺ στέλνει τὸν Ἰούδα νὰ ὀλοκληρώσει τὸ ἔγκλημά του, εἶναι βαθύτερος καὶ πιο φιλόφρων ἀπ’ ὅσο φαίνεται. Οἱ μαθητές, μᾶς λέει τὸ τέταρτο Εὐαγγέλιο, πίστεψαν ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε ἀναθέσει στὸν Ἰούδα νὰ ἀγοράσει κάτι ἢ νὰ δώσει χρήματα στοὺς φτωχοὺς λόγω τῆς ἑορτῆς. Κι αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια, ἀλλὰ μὲ μιά ἔννοια ποὺ οἱ μαθητὲς δὲν μποροῦσαν νὰ ὑποψιαστοῦν. Ὁ Ἰησοῦς ἔστειλε τὸν Ἰούδα νὰ ἀγοράσει για τριάντα ἀργύρια τὸν Πασχάλιο Ἄμνόν, διότι, παραδίδοντας τὸν Διδάσκαλό του, προμήθευσε στὸν κόσμον τὸ θῦμα τοῦ Πάσχα ποὺ θὰ γινόταν ἱλασμὸς για κάθε ἁμαρτία. Ἡ γενναιοδωρία τοῦ Ἰησοῦ στὸ ἀπολυτρωτικὸ Τοῦ ἔργο ὑπερβαίνει τὴ φρίκη κάθε προδοσίας.

Ἄς συνοψίσουμε σὲ μίαν προσευχὴ ὅλο τὸ νόημα τῆς σημερινῆς ἡμέρας, τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Αὐτὴ ἡ προσευχὴ ψάλλεται μὲ ιδιαίτερη ἐπισημότητα σήμερον στὴ Λειτουργία, ἀλλὰ τὴν ἀπαγγέλλουμε καὶ κάθε φορὰ πρὶν κοινωνήσουμε:

«Τοῦ Δείπνου Σου τοῦ Μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνὸν μὲ παράλαβε. Οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς Σου τὸ μυστήριον εἶπω, οὐ φίλημα Σοὶ δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας. Ἄλλ’ ὡς ὀληστὴς ὁμολογῶ Σοί, μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου».

Πηγή: agiazoni.gr